

DÉLVÍDÉK

Főszerkesztő: Illés Sándor

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy óra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 június 24, kedd

43. szám

VASÁRNAP HAJNAL ÓTA FOLYIK A NÉMET-SZOVJET HÁBORU

Az arcvonal az Északi jegestengertől a Fekete tengerig terjed / 160 hadosztállal akarta hátbatámadni a Szovjet Németországot / A finn és román hadsereg együttműködik a németekkel, Szlovákia megszakította a diplomáciai viszonyt Moszkvával

Az egész világra a legnagyobb szenzáció erejével hatott a Német Távirati Iroda vasárnap reggeli közleménye, amely bejelenti a szovjet-német ellenségeskedések megkezdését az Északi jegestengertől a Fekete tengerig terjedő arcvonalon.

Hitler vezér és kancellár vasárnap reggel kiáltványban jelentette be a német népnek, hogy ismét elérkezett az idő, amikor

a német hadsereg kezébe kell letenni az ország és a nép sorsát. A kiáltvány részletesen ismerteti a nemzetiszocialista Németország politikáját, rámutat annak béketörekvéseire és megmagyarázza miképpen fejlődtek az események a német-orosz háboru kitöréséig.

A Führer mindenekelőtt emlékeztetett

„Nagy önmegtágadással Moszkvába küldtem minisztereimet“

A Führer kiáltványa ezután arról beszél, hogy a birodalmi kormány a hazugsághadjárat visszaverésére elhatározta, hogy a Kelet legnagyobb hatalmának — a Szovjetnek — megnyugtató baráti közeledést kezdeményez.

Keserű és nehéz volt ez a lépés, mondotta Hitler, mert a zsidó bolsevizmus azon dolgozott, hogy forradalmasítsa egész Európát és rákényszerítse hatalmát minden népre.

Ezzel szemben a nemzeti szocializmus az igazi szocialista világrendet valósította meg és sikere példátlan volt. 1939-ben nagy önmegtágadással Moszkvába küldtem minisztereimet, hogy baráti tárgyalásokat kezdjenek és megkíséreljék lehetetlenné tenni az angol bekerítési törekvéseket. Ezzel csökkenteni kívántam az állapotokat.

A továbbiakban ismerteti a kiáltvány a német-orosz meg nem támadási és barátsági egyezmény megkötését és ennek folytán a Baltikum ügyében folytatott tárgyalásokat. Elmondja, hogy Németország nagy áldozatot hozott, hogy tartós megegyezést létesítsen a Szovjettel.

A SZOVJET MEGKEZDI ELLENSÉGES POLITIKÁJÁT

A Szovjet röviddel a baráti és meg nem támadási egyezmény után váratlanul köve-

teléseket támasztott Litvániával szemben és ezzel megkezdte a zsarolások végnélküli sorozatát. A lengyel hadjárat sikeres befejezése után a németek átengedték Lengyelországnak egy részét, csak azért, hogy ismételtlen bebizonyítsák a Szovjetnek baráti magatartásukat. Hitler ugyanakkor újabb békeajánlatot tett a nyugati hatalmaknak, London azonban nem akarta a békét, hanem európai koalíciót szervezett a tengelyhatalmak ellen a Balkán félsziget népeinek és a Szovjet bevonásával, és ezért a szovjetbarát Cripps-szet Moszkvába küldte. Ez a küldetés jelentékeny eredménnyel járt, amennyiben az angol törekvések sikerültek.

A Szovjet ezután újabb követeléseket támasztott, majd azt hangoztatta, hogy keleti határán veszélyeztetve érzi magát, mire a németek eltávolították csapataikat Lengyelországból és széles határmenti övezetet demilitarizáltak. A Szovjetnek erre az volt a válasza, hogy olyan nagy erőket vont össze a keleti német határ mentén, amelyek a legkomolyabb veszélyt jelentették a birodalom ellen. 1940 tavaszán a Szovjet csak a Baltikumban 22 hadosztályt vont össze, amit azzal indokoltak, hogy a csapatösszevonások a balti népek megnyugtatóra szolgálnak. A helyzet ilyen alakulása szükségessé tette a német ellenintézkedéseket.

Berlin 1940. augusztusa óta úgy gondolta, hogy nem szabad védtelenül hagyni keleti határait.

Ez a politika olyan nagy erőket kötött le, hogy

a német hadsereg a győzelmes belgiumi és franciaországi hadjárat után nem tudta tökéletesen befejezni a nyugati offenzívát.

Moszkva és London hosszú háborút akart

A kiáltvány ezután foglalkozik azokkal az együttes angol-szovjet törekvésekkel, amelyek Németország legyőzésére irányulnak. Moszkva és London hosszú háborút akart, hogy Németország katonailag és gazdaságilag teljesen kimerüljön, Európa meggyöngyüljön és pusztulásba rohanjon, ami lehetővé tette volna az angol-szovjet célok megvalósulását.

Németország ezzel szemben a Délkelet-európával való gazdasági együttműködésre törekedett, hogy ezeket az államokat megerősítse és ellenállóképessé tegye. Ekkor következett be a szovjet akció Románia ellen. Bukarest Berlinhez fordult tanácsért és a német kormány érdekeinek megtadagásával a béke érdekében nehéz szívvel azt a tanácsot adta, hogy Románia elítélje ki Moszkva követeléseit. Hogy a román kormány felelhessen a nép előtt a terület átengedéséért, Németország szavatosságot vállalt Románia területi épségéért.

MOLOTOV BERLINI TÁRGYALÁSAI

Németország keleti határainak az egyre szaporodó szovjet hadsereg által történt veszélyeztetése folytán szükségesnek látta a közvetlen német-szovjet eszmecsere, ezért meghívta Molotovot Berlinbe. Az orosz külügyi népbiztos Hitlerrel folytatott megbeszélései során a következő négy kérdésre kérte ki a Führer véleményét:

1. A Romániának adott német garancia érvényes-e arra az esetre, ha a Szovjet kerül konfliktusba Romániával.

A vezér azt válaszolta erre, hogy a kezeség általános és a Szovjettel szemben is kötelező Németországra. Molotov nem közölte, hogy vannak-e a Szovjetnek további szándékai Romániával szemben.

2. Molotov közölte, hogy a Szovjet veszélyeztetve érzi magát Finnország részéről. Felvetette a kérdést: ad-e Németország támogatást a finneknek, ha azok harcba kerekednek a Szovjettel. Molotov követelte, hogy Németország vonja vissza azokat a csapatait, amelyeket Norvégiában tartanak és finn területen tartózkodnak.

Hitler azt válaszolta, hogy Németországnak nincsenek politikai érdekei Finnországban, nem egyezik bele azonban abba, hogy a Keleti tenger újra hadszíntérré váljon.

3. Molotov közölte, hogy a Szovjet kezeséget akar vállalni Bulgáriával szemben

22.
min-
felvé-
lyem-
Árpád
-155-f
k. El-
aborus
artálé-
zések,
ülések,
eiknek
züksé-
Rendé-
és Há-
laist-
aló ku-
(Vá-
ekere-
IRO-
Buda-
István
a-163
min-
alkozik
ba, ma
z, vagy
Érdek-
t Má-
ere. Uj-
ka uc-
a-149-f
asznált
Decou-
párvon
vagy
ra. Al-
tékáru,
lönféle
egmun-
kinthe-
lló uc-
a dél-
a-156-f
Hajnal
ház sza-
ló. Bó-
vszinen.
a-157-f
o, 16 év-
ut hen-
veszek,
hentes,
rt ucca.
a-158-f
két da-
ellátott,
Sztapár,
állítás-
vala-
orkerék-
nedély.
vesked-
jutalom
ni a ki-
a-152-f
ban levő
zongora.
Zom-
utca 44.
a-109-f
noncnak
orgalmas
dékre is.
óhivatal-
a-42-f
t cimáb-
névtáb-
r hátsó
nagyban
n MUL-
skedőnél,
a-165
gy ügyes
ó vaske-
edet, aki
mában is
atok a fi-
nek meg-
MULLER
s. Zombor
a-166
Csihás
gépén.
cher
lerakata.

és a kezesség érvényesítésére csapatokat akar küldeni bolgár területre.

Hitler azt válaszolta, hogy Bulgária szuverén állam. A német álláspontot előzőleg meg kell beszélni Olaszországgal is.

4. Az orosz külügyi népbiztos közölte, hogy a Szovjet szabad átjárást akar biztosítani hajói számára a Dardanellákon és ezért fegyverbevette bizonyos török tá-

maszpontok megszállását. Felvetette a kérdést: Németország egyetértene-e ezzel?

Hitler azt válaszolta, hogy Németországnak nincs kifogása az ellen, hogy a szovjet hajók szabadon átjárhassanak a tengerszorosokon, a török támaszpontok birtokbavételéig azonban Berlin nem helyeselheti.

—:0:—

A Szovjet megkezdi aknamunkáját a németek által megszállt területeken

A kiáltvány ezután arról beszél, hogy Molotov berlini tárgyalásai után a Szovjet fokozta ellenséges magatartását. Újabb páncélos osztagokat és ejtőernyős alakulatokat vontak össze a német határmentén és a készülődések közül kétségen kívül megállapítható volt a támadó szándék. Ezzel egyidejűleg nagyarányú kommunista propagandát indított a Komintern a német befolyás alatt lévő államokban — Romániában pedig szovjet-

ügynökök készítettek elő az ismert januári államcsinyt. Az államcsinynek az volt a célja, hogy megszüntesse a Romániának adott német kezességét. Hitler hallgatott tovább, mert nem találta elérkezettnek az időt arra, hogy ismeresse a Szovjet kétarcu politikáját. A véderő és a német haza tudta, hogy ebben az időben Németországnak még nem volt hadserege a szovjet-határon.

—:0:—

Angol-szovjet koalíció

Anglia moszkvai mesterkedései időközben jelentős eredményeket értek el és angol-szovjet koalíció alakult. London és Moszkva együttműködését számos bizonyítékkal tudja igazolni a német kormány. Egyike ezek bizonyítékainak a Belgrádban talált iratok kötege, amely bizonyítja, hogy

Jugoszláviában az angol és szovjet ügyvédek együttesen készítették elő az államcsinyt. A terv az volt, hogy hosszú balkáni háborút kényszerítsenek rá a németekre. A Szovjet nemcsak politikailag, hanem katonailag is támogatta Jugoszláviát

és csak a rendkívül gyors német győzelemnek köszönhető, hogy a szovjet Szalonikin keresztül nem fegyverezhette fel a szerb hadsereget. Mindazonáltal szovjet repülőgépek

és fegyverek már a háboru kitörése előtt érkeztek Jugoszláviába, Moszkva még egy lépéssel továbbment. S miután nem sikerült az a terve, hogy a Cvetkovic kormányt meggátolja a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásban, előkészítette a márciusi puccsot és a törvénytelen uton uralomra jutott Szimovics kormánnyal baráti szerződést kötött. A német türelmet bizonyítja az a körülmény, hogy Hitler még ezután is azt tanácsolta a Berlinben járt Matsuoka japán külügyminiszternek, hogy enyhítse a feszültséget a Szovjettel. A szerb háboru befejezése után a szerb repülőtszék mintegy kétszáz repülőgéppel orosz területre mentek, ahol szövetségesekként fogadták őket, és a szerb tisztak ma is a szovjet hadseregben teljesítenek szolgálatot.

Moszkva kétarcu politikája

A kiáltvány ezután hangoztatja, hogy Moszkva kétarcu politikát folytatott. Kifelé békét és barátságot színelte, titokban pedig olyan csapatösszevonásokat végzett, amelyekből a támadó szándék kétségtelenül kiviláglik annál is inkább, mert ezzel egyidejűleg megegyezés jött létre Anglia és a Szovjet között. A Szovjet az utóbbi napokban már 160 hadosztállal rendelkezett Németország keleti határán, a határsértések pedig egymást követték. A szovjet repülők egyáltalán nem tartották tiszteletben a határokat és úgy repültek be német területre, mintha az már az övéké volna. Junius 18-ra vir-

radóra orosz szárazföldi egységek be-törték német területre s csak hosszú harcral sikerült őket visszaverni. Végül azt mondja a kiáltvány, hogy német részről most olyan katonai felvonulás kezdődött meg, amelyre nincs példa a történelemben. Az arcvonal az Északi tenger felől a Kárpátokig és a Pruth folyó vonala mentén a Dunáig, illetve a Fekete tengerig terjed ki. A német hadsereg nemcsak a német érdekek biztosítására indította meg a harcot, hanem minden európai nép és az európai civilizáció megmentéséért is.

—:0:—

Ribbentrop jegyzéke

A német külügyminisztérium sajtóosztálya vasárnap hajnalban félnégykor telefonon a külügyminisztériumba hívta a Berlinben működő külföldi újságírókat. A sajtóértekezlet 6 órakor kezdődött és azon Ribbentrop külügyminiszter hosszú jegyzéket olvasott fel, amely ismerteti a szovjet-német viszony alakulását és bejelenti a hadműveletek megkezdését. A jegyzék mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy Németország 1939 nyarán félretéve súlyos aggályait, amelyek a nemzetiszocializmus és a zsidó bolsevizmus közötti világszemléleti különbségből adódnak, elhatározta, hogy Anglia bekerítő politikájának meggátolására, a kommunista propaganda terjedésének megakadályozására és a háboru elkerülése végett

baráti lépéseket tesz Moszkva felé. Így került sor a megnevezett egyezmény aláírására, majd röviddel később a barátsági és határegyezményre is. Az egyezménynek két fontos pontja volt. A két állam kölcsönösen kötelezettséget vállalt az irányban, hogy nem folytat támadó politikát a másik ellen, míg a második pont elhatározta az aláíró államok érdekeit. Németország lemondott Finnországról, Besszarabiáról, a Balti államokról és Lengyelországnak egy részéről.

Az egyezmény után Németország a legnagyobb jóindulattal viseltetett a Szovjet irányában és azt remélte, hogy ez a politika Moszkva részéről viszonzásra talál. Rövidesen kintt azonban, hogy a Komintern arra használja fel a baráti kapcsolatokat, hogy fokozza aknamunkáját magában Németországban és a németek által megszállt területeken.

Később a bolsevista földalatti munkát egész Európára kiterjesztették. A bomlasztó munkát szovjetügynökök élén maga a külföldön akreditált szovjet diplomáciai személyzet

vezette. Erős propaganda folyt Finnországban és Szlovákiában.

Franciaországban, Belglumban, Hollandiában és a lengyel főkormányzóság területén, később pedig Görögországban és Szerbiában is a német hatóságok ellen izgatták a tömegeket.

A Szovjet mindenütt hadjáratot indított a németek ellen, hogy meggátolja az új európai rend kialakítását. Mindezt okmányokkal tudja igazolni a német külügyminisztérium. Bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a szovjet már a múlt év májusában Németország ellen tüzelte Jugoszláviát és politikai valamint katonai támogatást ígért s csak az volt a feltétele, hogy Belgrád legyen titoktartó.

A megtévesztés és félrevezetés politikája

A szovjet politika tudatos megtévesztéseken és félrevezetéseken alapult, azt Lenin szelleme vezette. Lenin szerint a Szovjet köthet bárkivel szerződést, ha ezt érdekei megkívánják és ha ez a szerződés a kommunizmus ellenségeinek ártalmatlanná tételét szolgálja.

A német szovjet barátsági szerződést is csak taktikai fogásnak szánta Moszkva kétarcu bolsevista politikájának leleplezésére.

A jegyzék a következőkben hosszasan vázolja a Szovjet feketetengeri és jegestengeri politikáját, valamint azon céltűzéseit, melyek egész Európa bolsevizálására irányultak. A Szovjet minden alkalommal átlépte és megszegte a Berlinnel kötött egyezményt és közös érdekei végrehajtásánál nem számolt a szerződéses partner érdekeivel.

Moszkva kétarcu politikájában odáig ment, hogy

Angliával összeszövetkezett Németország háttámadására.

Egy német kézre került okmányból kiderült, hogy a Szovjet már december 17-én közölte Belgráddal, hogy nagyarányú katonai előkészületeket végez Németország ellen, a fegyverkezés és a katonai kiképzés teljes erővel folyik és

a Szovjet legkésőbb 1941 augusztusáig annyira felkészül, hogy megvalósíthatja németellenes terveit.

Berlin erre újabb erőfeszítéseket tett az összehúzó elkerülése érdekében. Ribbentrop levelet intézett Sztalinhoz, amelyben a felmerült kérdések tisztázása érdekében Molotov berlini látogatását kérte. Molotov kijelentette, hogy a Szovjet csak akkor hajlandó együttműködni Németországgal, ha az megfizeti az együttműködésért a megfelelő árat. Az ár pedig nem volt más, mint a Szovjet további terjeszkedése észak felé és Délkelet-Európában. Természetes, hogy Németország ezeket a feltételeket nem fogadhatta el, mire meghusultak az együttműködésre irányuló fáradozások.

A Szovjet balkáni tervel

A külügyminiszter a továbbiakban vázolta a balkáni háboru előzményeit. Németország mindenáron meg akarta gátolni, hogy Anglia megvesse a lábát Görögországban. Közölte Molotovval, hogy a balkáni akció semmiképpen sem irányul a Szovjet érdekei ellen és nincs szándékában veszélyeztetni a Dardanellákat. A német csapatok Bulgáriában csak ideiglenesen tartózkodnak, a csapatok a háboru után kivonulnak az országból, Németország itt sem veszélyezteti a Szovjet érdekeit. Moszkva ennek ellenére olyan nyilatkozatot juttatott el Szófiába, amely azt állította, hogy a német akció nem a békét, hanem a háboru szolgálja. Ugyanekkor Törökországot arra biztatta Moszkva, hogy intézzen támadást Bulgária ellen és azt követelte, hogy a török hadsereg szálljon meg idegen területeket.

A Szovjet támadó politikája ekkor már mindenki előtt nyilvánvalóvá vált.

ARDEN

világhírű kozmetikai készítmények egyedüli lerakata továbbra is

FEHÉR DROGÉRIÁBAN, ZOMBOR
yan, ahol arcápolással kapcsolatos szak-
tanácsokat ingyen kaphat!

A Kreml 1940 november 14-e óta titokban fegyvereket szállított Jugoszláviának. Az volt a célja, hogy a szerb kormány harcballításával megerősítse Anglia balkáni arcvonalát. Röviddel később a Szovjet már nyílt egyezkedésbe kezdett Angliával és vállalkozott arra, hogy Németországot hátba támadja. A balkáni tervek oda irányultak, hogy a Szovjet és Anglia gyűrűbe szorítsák a német hadsereget olyképen, hogy Besszarábiából és Thráciából és szerb oldalról egy időben intézzenek támadást a Bulgáriában lévő német csapatok ellen.

A Szovjet ugrásra készen állt

Ribbentrop mindent összevetve a következőkben állapítja meg a Szovjet ellenes magatartását és a vasárnap kitört háborúért való bűnösséget:

A Szovjet ellentétben a Moszkvában kötött német—orosz szerződéssel, a szerződéses kapcsolatok egész tartalma alatt Németország ellen dolgozott, bomlasztó aknamunkát fejtett ki úgy Németországban, mint a németek által megszállott területeken és Európa többi részén, németellenes propagandát folytatott, nagy hadsereget vont össze a német határon és minden pillanatban készen állt arra, hogy megkezdje a hadműveleteit Németország ellen.

A Szovjet ezzel csufosan elárulta és megszegte a moszkvai egyezményt, a zsidó bolsevik gyűlölet erősebb volt minden politikai józanságnál és a Szovjet készen állt arra, hogy hátbatámadja a létért való küzdelemben elfoglalt német hadsereget. Most a Führer parancsot adott arra, hogy a német véderő szembeszálljon a kommunista fenyegetéssel. Ezzel a német véderő nemcsak a német haza védelmét szolgálja, hanem az egész világot megmenti a kommunizmus veszélyétől.

HITLER NAPIPARANCSA

Berlin, június 23.

Hitler vezér és kancellár mint a német csapatok főparancsnoka vasárnap napiparancsot intézett a keleti arcvonal katonáihoz. A napiparancs közli a német—szovjet viszony fejleményeit és hangoztatja, hogy a német haza ismét a véderő kezeibe helyezi a nemzet sorsát.

Olasz visszhang

Róma, június 23.

Olasz politikai körökben óriási feltűnést okozott a német—szovjet hadműveletek megindulása, meglepetés azonban szó sem lehet, miután Rómában is számítottak a helyzet ilyen alakulására. Egész Olaszország egyhangulag helyesli a Führer elhatározását. Emlékeztetnek arra, hogy a Duce már évekket ezelőtt az antibolsevizmust írta a faszizmus zászlajára. Spanyolországban vállvetve küzdött a német és olasz katona a szovjet ellen.

A mostani harc nem más, mint a kommunizmus ellen indított felszabadító kereszties hadjárat, amelyből az olasz nép önként ki akarja venni a részét.

Hangoztatják Rómában, hogy a bolsevizmus csak azt várta, hogy a hosszú háború folytán meggyengüljön a német haderő és a terep alkalmassá váljon arra, hogy a kommunizmus az egész világra kiterjessze hatalmát.

Örömmel állapítják meg, hogy Hitler szembehelyezkedett a Kreml fenyegető árjával.

AZ OLASZOK KIÜRITÉTEK ZIMA VÁROSÁT

Róma, június 23.

A vasárnapi olasz hadijelentés közli, hogy az olasz csapatok a Galla—Sidamo arcvonalon kiürítették és átadták az angoloknak Zima városát.

A németek kétféle katonával és 8 ezer repülőgéppel nagyobb erőt vetettek harcra mint a Szovjet

Tokió, június 23.

Japánban élénk érdeklődést váltott ki a szovjet—német háború megindítása. A lapok teljes egészében közlik Hitler kiáltványát és Ribbentrop jegyzékét és hangoztatják, hogy

az események legujabb alakulása egyáltalán nem befolyásolhatja Japánt azon törekvésében, hogy új világrendet építsen ki Keletáziában.

A kormány tagjai megbeszéléseket folytatnak, amelyek a keleti lengyel határon beállott eseményekkel állanak összefüggésben.

Katonai szakértők véleménye szerint Németországra nézve előnyös a hadászati helyzet, annak ellenére, hogy Moszkva összefogott Angliával és Amerikával. Ugy látják, hogy a Szovjet napokon belül rendkívül nehéz hadászati helyzetbe kerülhet.

Katonai szakértők azt hiszik, hogy a

Szovjet nem kíván határmenti harcokat folytatni, hanem arra törekszik, hogy a német hadsereget becsalja mélyre orosz területre és itt bekérítő mozdulattal csapást mérjen rá. A német hadsereg azonban tisztában van ezzel a szovjet csellegésszel és megteszi az ellenintézkedéseket.

Tokióban biztosra veszik, hogy a német légihaderő borzalmas pusztításokat végez majd a Szovjet termelési berendezéseiben, amelyek Moszkva szerencsétlenségére, mind a hadműveleti területhez közelfekvő tartományokban vannak. Ezáltal a németek meg tudják bénítani a szovjet erők harcképeségeit.

Német részről 8 millió katonát és 15 ezer repülőgépet dobnak harcra, míg a Szovjet képtelen arra, hogy 6 milliónál több katonát és 7 ezernél több repülőgépet állítson csatasorba.

Japánban általában gyors német győzelemre számítanak.

A baráti nemzetek követői Ribbentropnál

Berlin, június 23.

Ribbentrop német külügyminiszter vasárnap hajnali 4 órakor fogadta Dekanozof szovjet nagykövetet, akinek rövid jegyzékét nyújtott át. A jegyzék közölte a szovjet ellen fogantatott katonai intézkedéseket.

Valamivel később a háromhatalmi

egyezmény aláíró államainak követeit fogadta Ribbentrop birodalmi külügyminiszter. Közöttük Sztojay Döme magyar követet is. A délelőtti folyamán a svéd és a spanyol követ ugyancsak megjelent a külügyminisztériumban. A külügyminiszter valamennyiükkel közölte, a szovjet—német háború megindulását.

Szlovákia és Bulgária megszakítja a diplomáciai viszonyt a Szovjettel

A Német Távirati Iroda közli, hogy Szlovákia kormánya vasárnap megszakította a diplomáciai viszonyt a Szovjettel.

A Stefani jelenti Szófiából, hogy közvetlenül küszöbön áll a bolgár—szovjet diplomáciai kapcsolatok megszakítása.

Londoni vélemény

Róma, június 23.

Ideérkezett jelentések szerint Londonban óriási lelkesedést váltott ki az a körülmény, hogy Németország fegyveresen szembe került a Szovjettel. Amikor azonban a lelkesedés első hullámai elviharoztak és politikai mérlegelés tárgyává tették a helyzetet, nagyban csökkent a bizakodás. Diplomáciai körökben hangoztatják, hogy Anglia mindenképpen Oroszország mellé áll. Komoly aggodalmat okoz azonban politikai körökben az a körülmény, hogy

a kommunistákkal való összefogás súlyos zavarokat okozhat úgy Anglia, mint Amerika belső arcvonalán.

A Reuter figyelmezteti az angol népet, hogy a lengyel határokon megindult ellenségeskedésekhez nem szabad túlságosan vérmes reményeket fűzni.

Washingtonból érkező jelentések azt mutatják, hogy az amerikai kormányt is hasonló gondok aggasztják. Az amerikai fővárosban úgy látják, hogy a Szovjet tengeri haderő nem képes jelentékeny mértékben beavatkozni az atlantióceáni csatába

CHURCHILL BESZÉDE

Amsterdamban keresztül érkező hírek szerint az angol rádió vasárnap egész napon át Churchill beszédét ismertette a német—szovjet háborúval kapcsolatban. A miniszterelnök hangoztatta, hogy az angol kormányt nem lepte meg az ellenségeskedések megindulása, miután ezt a lehetőséget Stalin már korábban közölte Londonnal.

Churchill hangoztatta, hogy Anglia háborús célja Hitler uralmának tökéletes megszüntetése és így

London együttműködik mindenkivel, aki hajlandó Hitler ellen harcolni.

Adott esetben Anglia teljes együttműködést fejt ki a Szovjettel.

Az angol alsóházat a keddi ülésen informálja Churchill a világpolitika legujabb fejleményeiről.

JELENTKEZNI KELL A NÉMETORSZÁGBAN ÉLŐ SZOVJET ÁLLAMPOLGÁROKNAK

Berlin, június 23.

A belügyminisztérium elrendelte, hogy a Németországban élő szovjet alattvalók, valamint azok az állampolgárság nélküli egyének, akik korábban orosz állampolgárok voltak, 24 órán belül kötelesek jelentkezni a rendőrségen.

HADBIRÁSKODÁS A SZOVJET HADIZÓNÁBAN

A Német Távirati Iroda közli, hogy a szovjet legfelsőbb tanácsa haditörvényszéket állított fel a hadműveleti zónában. Az engedelmesség megtagadást, lopást, foglyaszabadítást és a fegyverekkel való kereskedést halállal büntetik.

Olaszország hadiállapotban van a Szovjettel

Róma, június 23.

Az olasz külügyminisztérium vasárnap reggel közölte, hogy Olaszország vasárnap hajnali 5 óra 30 perctől hadbanlévőnek tekintti magát Oroszországgal

ROMÁN HADIJELENTÉS

Bukarest, június 23.

A román—német parancsnokság vasárnap kiadta első jelentését. A jelentés szerint a bukovinai hegyvidéktől a Feketengerig mindenütt folyamatban vannak a harcok. Hadijelentéseket a jövőben a szükséghez képest adnak ki.

HIREK

Magyar Hősök

1800. június 23.

Ezen a napon Simonyi József főhadnagy, akit időközben ebbe a rendfokozatba léptettek elő, újabb kiváló fegyvertényével tüntette ki magát, amikor ugyanis az osztrák sereg Duna menti visszavonulása közben az osztrákok háta mögött franciákkal szövetségben kézbe került vonatokat, továbbá 150 löszeres kocsi és két ezred löveganyagát, lovasszázada élén ismét kimantette az ellenség kezéből. Ezt pedig olyképp tette, hogy észrevétlenül lesbe állt, majd alkalmas pillanatban a vakmerőséggel határos elszántsággal rohanta meg a franciákat, akiket ez alkalommal is meglepett és megfutamított. Aki eszevesztetten el nem menekült, azt Simonyi lovasai kíméletlenül levágták. De nem is ezen van a hangsúly, mint sokkal inkább azon a tényen, hogy Simonyi főhadnagy ekkor is bizonyítékát adta annak a régi és sokszorosan bebizonyított igazságnak, hogy kisdéd, de elszánt csapat, eltökélt parancsnok vezetése által, meglepéssel mennyire pompás eredményeket érhet el.

1916. június 23-án az oroszok, hatalmas túzársági előkészítés után, a Leduchow-tól nyugatra álló volt kaszai 34. közös gyalogezredet támadták. Lengyel Andor tiszthelyettes, géppuskászakaszparancsnok, egyidegig a 11. század lövészárkából tüzelte a támadó oroszokra, amikor azonban azoknak támadása hirtelen a szomszédos 12. század ellen fordult, parancs bevárása nélkül géppuskájával átrohant a veszélyeztetett század körzetébe s onnan tüzelte. Ekkor egy a közvetlen közelben lecsapódó orosz gránát eltemette a gépfegyvert és annak állványát összetörte. Lengyel a súlyos robbanástól felocsudva, kikaparta betemetett géppuskáját és az elpusztult állványt hevenyészve összerakott gyepetglákkal pótolva, folytatta a tüzelést, jóllehet arcán és kezén sebestüést szenvedett.

Lengyel tiszthelyettes már ezt megelőzőleg is a kárpáti téli csata idején a Manilova magaslat ellen intézett támadás alkalmával, kimagasló bátorságával adta tanujelét, úgyhogy méltán érdemelte meg a személyes vitézség legszebb jelképét, az arany vitézségi érmét.

OTI ügyeletes orvos: Dr. Kuczai János, Sándor Béla ucca 1.

Ügyeletes gyógyszerész: Városi, Szent György tér.

Kinevezés. Waleth Stefánia okl. zenetanárnőt a Keresztény Muzsikások, Zeneszerzők Szövetkezete, a zombori körzet vezetői állására nevezte ki.

Pályázati hirdetés. Horgos község lakossága az 1914-18 évi világháború hősi halottainak emlékművet akar állítani. Az emlékmű megtervezésére és elkészítésére pályázatot hirdet s a most felszabadult Délvidéken élő szobrászművészeket (őstehtéségeket is) felhívja, hogy pályázataikat, folyó évi június hó 5-ig, Horgos község előjáróságánál nyújtsák be, ahol a közelebbi felvételek megtudhatók.

Megalakult az újvidéki Vöröskereszt egylet. Újvidékről jelentik: A magyarországi Vöröskereszt Egyesület újvidéki fiókja alakuló közgyűlést tartott. A Vöröskereszt Egyesület nemes munkájának támogatása a közönség legszélesebb köreinek legegységesebb kötelessége. A vöröskereszt újvidéki fiókja ezért széleskörű munkásságot fejt ki annak érdekében, hogy az egyesületnek minél több tagja legyen. Az alakuló közgyűlésen az egyesület elnökévé vitéz Bayor Ferenc tábornokot, Újvidék város katonai parancsnokát választották meg. Ügyvezető dr. Molnár Gyula tiszti főorvos, alelnök dr. Szalontai Zoltánné, titkár dr. Kluka György városi főorvos lett. A közönség nagy érdeklődést mutat az egyesület működése iránt és az alakuló közgyűlésen is igen sokan megjelentek.

A Zomborban vendégszereplő szintársulat műsora. A Szalay szintársulat kedden az Aranyvirág című operettet mutatja be. Szerdán erdélyi darab kerül műsorra, Fekete István — Hajnalodik című szindarabja, amely nagy érdeklődésre tarthat számot. Csütörtökön a Mozitündért mutatják be. A busculodás műsorán a Három grácia szerepel.

Összenöt ikrei születtek egy bányász feleségének. Párisi jelentés szerint Cadixban egy bányász feleségének összenöt ikrek születtek. Az ikrek a mellükön vannak összenöve. A két csecsemő egyébként teljesen egészségesek és jól érzik magukat.

180.000 pengő csecsemőkelengyékre. A belügyminiszter 36.000 pengőt bocsátott az Országos Egészségvédelmi Szövetség rendelkezésére vándor csecsemőkelengyeakció szervezésére a visszacatojt keleti részeken. Az anyaország területén végzendő akcióra 144.000 pengője van a szövetségnek. A lányiskolák kézimunkaróák keretében készítenek csecsemőkelengyékét, amelyeket az akciónak ajánlanak fel.

Triesztben elkoboztak kétmillió tojást. A hatóságok Triesztben elkoboztak közel kétmillió tojást. Ezt a tojásmennyiséget a nagykereskedők halmozták fel és vonták el a piactól, mert az remélték, hogy ezzel ár-emelkedést idéznek elő és haszonhoz jutanak. A nagykereskedőket letartóztatták.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Új trachoma-gyógymódot fedeztek fel. A »Münchener Medizinische Wochenschrift« hasábjain Leindner tanár, a neves bécsi szemorvos feltűnést keltő beszámolót közöl. Eszerint az ugynevezett szulfonamid-csoporthoz tartozó gyógyszerek alkalmazásával jó sikereket értek el az ugynevezett egyiptomi szembetegség, a trachoma kezelésénél. Ha a sikerek a jövőben is igazolódhatnak, akkor ez a kezelési mód valószínű forradalmat jelent a trachoma elleni küzdelem terén, első ízben sikerülne ugyanis helyileg alkalmazott szerekekkel hozzáférni a trachomához.

Leégett a temesvári cipőgyár. A temesvári Filt cipőgyár teljesen leégett. A kár meghaladja a tízmillió leit. A munkások és a tűzoltók közül az oltási munkálatok során többen megsebesültek. 200 munkás munkanélkül maradt.

Súlyos bajesetet okozott a robogó vonatban az égő cigaretták. Kiszelicsza Albertné perbeteji lakos Ersekujvárról Perbete útra utazott. A vonatban mellette ülő egyik utas cigarettára gyújtott és az égő cigarettától lángra lobbant Kiszelicszáné selyemruhája. Az asszony a robogó vonatban égő fákllyaként rohant fel s alá és mire a személyzet segítségére sietett, már súlyos égési sebeket szenvedett. Esméletlenül állapotban kórházba szállították. A cigarettázó utatárs ellen megindították az eljárást.

Házassági láz Budapesten. Az elmúlt héten a fővárosban szokatlanul megnövekedett a házasságok kötni kívánók száma, ami a szakértők véleménye szerint a fajvédelmi törvényjavaslat benyújtásának tulajdonítható. Valósággal megrohanták az anyakönyvvezetőket azok, akiknek megházasodását a törvényjavaslat akár az előzetes orvosi vizsgálattal, akár a zsidóvá minősítéssel megnehezítené vagy megakadályozná. Számos diszpenzációt kértek az illetőségi ügyosztályon, ezt azonban egy régebbi polgármesteri rendelet értelmében csak a legindokoltabb esetben kapják meg. A Budapesten kitört házassági lázról egyelőre pontos szám adatok még nem állnak rendelkezésre.

— Rám se néz a hölgy, pedig volt idő, amikor egyetlen nő sem állta ki, hogy meg ne csókoljon.

— Mikor volt ez?

— Csecsemő koromban...

Gyöngén táplálkozik a munkásság. A munkások táplálkozásáról tartott előadást Pály Márton dr., az ismert iparegészségügyi szakértő, aki azt fejtegette hogy a munkásság táplálkozásával szorosan összefügg a vitaminkérdés. A munkásság táplálkozásának olyannak kell lenni, hogy az igen sok vitamint tartalmaz. A vitamin, amin azt a legújabb feltevések igazolják, csak bizonyos élelmiszerekben fordul elő, pedig igen fontos része az egészséges emberi szervezetnek. A kevés vitaminfogyasztó munkások gyermekei növényben visszamaradnak. A vitaminhiánynak és az egészségtelen lakásnak tulajdonítható, hogy a munkások gyermekei között sok az angolkóros. Sok tejet és főleg gyümölcsöt kell fogyasztani, mert ezek révén nagymennyiségű vitamin kerül a munkás szervezetébe. A munkásság tej- és gyümölcsfogyasztásának fejadaga igen alacsony. Tejet főleg olyan munkásoknak kell nagymennyiségben fogyasztani, akik mérgező anyagokkal dolgoznak. A vitaminszegény táplálkozás csökkenti a munkás ellenálló képességét a fertőző betegségekkel szemben. A munkásszorongókat meg kell tanítani a helyes és célszerű főzésre. Ebben az irányban a vidéken jelentős munkát fejtenek ki a zöldkeresztes nővérek.

42 kecskeméti család a Bácskában. A délvidéki harcokban hősi halált halt kecskeméti honvédek hozzátartozói közül három család, a kecskeméti Vitézi Szék területéről pedig 39 vitéz indult családjával a Bácskába, ahol a volt dobrovoljác telepeken helyezik el őket.

A SZEGEDI ROYAL SZÁLLÓ
CSENDES, TISZTA, OLCSÓ!

Megajakult Kanizsán a nemzeti munkaközpont fiókja. Magyar Kanizsáról jelentik: A nemzeti munkaközpont fiókja megalakult vasárnap. Elnöknek Szabó Imrét, alelnöknek Muhi Jánost és Buczo Mátyást választották meg.

Fejlesztette magát egy monostorszegi földműves. Jovakics Ádám 76 éves monostorszegi földműves lakásának felszerelésében felakasztotta magát. Mire tettét észrevették és levágták, már halott volt.

Lemondott a topolyai Gazdakör vezetősége. Topolyáról jelentik: A Gazdakör vezetősége, élén Mikuska Mihály elnökkel, be nyújtotta lemondását. A lemondás nagy meglepetést keltett gazdakörökben. Vasárnap délelőttre rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, amelyen megválasztják az új vezetőséget.

Halálosvégi kerékpárszerencsétlenség Monostorszegen. Tegnap halálosvégi kerékpárszerencsétlenség történt Monostorszegen. Jokasevics Józsefné született Bálics Mária nekijáratott egy fának és a földre zuhant. Az esés következtében az asszony agyrázkódást szenvedett és meghalt.

Új községi bíró Ujverbáson. Mensch Keresztély ideiglenesen kinevezett községi bírót állásától felmentették és helyébe Kurtz Frigyes építészt nevezték ki.

Légyvédelmi készség az ország egész területén

Teljes elsötétítés este 9 órától kezdve

A Magyar Kir. Honvédelmi Minisztérium vasárnap az ország egész területére elrendelte a légyvédelmi készenlét végrehajtását.

Az ország valamennyi épületét és a járműveket este 9 órától kezdve el kell sötétíteni.

—:0:—

A 2.500 kilométeres fronton tervszerűen folynak a német hadműveletek

A Szovjet elleni harcok bebizonyították a német légierők nagy fölényét

Berlin, június 23.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a vörös hadsereg elleni harcokban máris kidomborodott a német légierők hatalmas fölénye. A német rajok messze berepültek az ellenséges állások mögé és nagy pusztításokat okoztak. A szovjet légyvédelem egyáltalán nem befolyásolja a német légierők tevékenységét.

A német repülőgépek nagy eredménnyel bombázták szovjet páncélos és tüzérségi alakulatokat, repülőtereket és vasúti szerelvényeket. A repülőtereken támadt tüzek és robbanások sok orosz gépet megsemmisítettek.

A hétfői német hadijelentés közli, hogy a vörös hadsereg ellen megindított hadműveletek tervszerűen folynak. Német gyorsnászádok benyomultak szovjet parti vizekre és elsüllyesztettek egy órhajót, valamint 4 kereskedelmi hajót összesen 5950 tonna vízkiszorítással.

Anglia ellen változatlan hevességgel folyik a légyvédelem. A német erők távolabbi vi-

zekén 6 ellenséges hajót süllyesztettek el 26.000 tonna vízkiszorítással, Anglia partvidékén pedig 3 teherhajót összesen 11.000 tonna úrtartalommal elsüllyesztettek, másik kettőt pedig megrongáltak.

A légierők eredményesen támadták Skócia és Délanglia repülőtereit és kikötőit.

Az ellenség megkísérelte a berepülést a megszállott területek fölé. Légyvédelem 13 ellenséges gép megsemmisült. Az ellenség behatolt Nyugatnémetország fölé, amelyre néhány bombát dobott. Három angol gépet lelőttek.

A Szollum körüli harcokban mint most megállapítást nyert, összesen 237 ellenséges páncélos semmisült meg. A német és olasz erők számos harckocsit, üteget és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Alexandria ellen újabb pusztító hatású támadást intéztek a német légierők.

A vörös légyvédelem berepült Nyugatnémetország fölé, említésre érdemes kárt azonban nem okozott.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Angol-amerikai tárgyalások a Szovjet megsegítésére

Washington, június 23.

(MTI) Az amerikai sajtó nagy meglepéssel regisztrálja a német—szovjet háború kitöréséről szóló híreket.

Sumner Welles külügyi államtitkár hétfőn hosszú megbeszélést folytatott Halifax lord angol nagykövettel. A megbeszélés részletesen foglalkoztak a Szovjet megsegítésének kérdésével.

A kongresszus véleménye megoszlik a német—szovjet háború jelentőségének megítélésében.

TOROK VISSZHANG

Isztambul, június 23.

Törökországban mély benyomást keltett a német—szovjet háború megkezdésének híre. Mindamellét nyugtalanságnak nyoma sincs, miután a német—török megállapodás a biztonság érzetét keltette a lelkekben.

DAMASZKUSZT FELADTÁK A FRANCIÁK

Beirut, június 23.

A francia hadvezetőség a város bombázásának elkerülése céljából az ostromlott Damaszkuszt kiűrtette és átadta az angoloknak.

FINN HADIJELENTÉS

Helsinki, június 23.

A finn vezérkar közli, hogy vasárnap reggel megkezdődtek az ellenségeskedések a finn és szovjet hadsereg között. Szovjet

repülőgépek több ízben támadták Finnországot. Bombatámadás folyt Turku közelében finn hajók ellen, az alskeiri partvidék ellen és a határmentén fekvő finn páncélos hajók ellen. A finn légyvédelem eredményesen működött.

A budapesti német követ a Kormányzó Urnál és a miniszterelnöknél

Budapest, június 23.

Németország budapesti nagykövete vasárnap felkereste a kormányzó urat, majd Bárdossy miniszterelnök-külgyminisztert.

Bulgária és Svédország semleges marad

Szófia, június 23.

(MTI) Bolgár hivatalos helyen közlik, hogy Bulgária továbbra is megtartja feltétlen semlegességét.

A szabadságot svéd katonákat táviratilag visszarendelték és parancsot adtak a hajóknak, hogy ne hagyják el a svéd vizeket. Svéd részről hivatalosan közlik, hogy az ország mindenképpen megtartja semlegességét, miután semmi érdeke sem fűződik ahhoz, hogy beavatkozzék a nagyhatalmak harcába.

Ugy a szárazföldön mint a levegőben és a tengereken nagy eredménye van a német támadásoknak

Berlin, június 23.

A német—szovjet háború megindulásáról összefogó képet még nem nyújtanak a jelentések. A vasárnap déli német hadijelentés szerint a hadműveletek a Jeges-tengertől a Fekete tengerig mindenütt folynak. A német légyvédelem már vasárnap délelőtt az első órákban hatalmas győzelmet aratott a német területekre berepülő orosz repülőgépek felett. 9 szovjet gép repült be Keletporoszország fölé, ezek közül 7 gépet lelőttek. Egy 35 gépből álló szovjet légyvédeleményből 33 gépet semmisített meg a német védelem.

A német légierők nagy eredménnyel támadták Krim félszigetét és nagy pusztításokat vittek véghez a sebastopoli katonai berendezésekben és löszraktárakban. A német repülőgépek már első berepülésük alkalmával sikerrel bombázták a szovjet csapatösszevonásokat, löszraktárakat, erődímenyeket és repülőtereket. A támadás nagy kiterjedésű tüzeket és rengeteg robbanást okozott. A szovjet vasútvonalak ellen intézett támadás a vasúti hálózat jelentékeny megrongálását eredményezte.

A tengereken a német gyorsnászádok elsüllyesztettek egy 4000 tonnás szovjet gőzöst és egy halászbarkát.

A JAPÁN KORMÁNY KEDDEN FONTOS NYILATKOZATOT TESZ KÖZZÉ

Tokióban hétfőn nagyfontosságú tanácskozások folytak. A kormány tagjai és a védő főparancsnoksága közös ülést tartott, amelyen a legújabb világpolitikai eseményekről előállított helyzetet taglalták.

Az ülés után a császár fogadta Konoye herceg miniszterelnököt.

A japán kormány kedden minisztertanácsot tart, amely után nyilatkozatot tesznek közzé Japán politikájáról.

A tokiói angol nagykövet hétfőn 40 perces megbeszélést folytatott Ohasi helyettes külügyminiszterrel. A megbeszélés tárgya a szovjet—német háború kitörésével előállt új helyzet volt.

LÉGYVÉDELMI KÉSZÜLTSEG SZLOVÁKIÁBAN

Pozsony, június 23.

Egész Szlovákia területére elrendelték a légyvédelmi készséget és az elsötétítést.

Kereszt a Ház üléstermében A képviselőház hétfőn folytatta a betérjesztett javaslatok vitáját

Budapestről jelentik: A képviselőház hétfői ülését negyed 11 órakor nyitotta meg Tasnády Nagy András elnök. Az elnök bejelentette, hogy Budapest III. körzetéből a megüresedett helyre behívták Koltay József nyilasképviselőt. Közölte még az elnök, hogy Koltay Ferenc képviselő indítványt tett, hogy a képviselőház ülése a betérjesztett törvényjavaslatok vitája tartama 8 óráig legyen. Meskó Zoltán nyilasképviselő azt indítványozta, hogy a magyar törvényhozás keresztény szellemének kidomborítására helyezték el a keresztet a Ház üléstermében.

Az elnök bejelentette, hogy Meskó indítványát nem viszi a Ház elé. Saját hatáskörében már elrendelte, hogy az üléstermékben helyezték el a keresztet. A törvényhozók összeférhetetlenségének szabályozására irányuló javaslat kidolgozására 27 tagú pártközi bizottságot küldött ki a Ház.

A képviselőház ezután folytatta a 36-os bizottság kislelésítését és a gazdasági és hitelélet rendjének szabályozására irányuló javaslatok vitáját, amelyben Albrecht Dezső (Erdélyi Párt), Tildy Zoltán (Kisgazda párt) és Demkó Mihály karpátaljai képviselő szövegezt fel.

Népszerű tudomány

Egy kovács megteremti a gyapotipart

Az amerikai Massachussets államban fekvő Westborn faluban 1765-ben érdekes ember született. Elias Whitney volt a neve. Apjának kis falusi tanyája volt és a gyerek eleinte künn a földeken segédkezett az apjának. Aztán beláttak, hogy az ilyen mezőgazdasági munkánál sok mindenféle kovácsmunkára van szükség, ezért 15 éves korában egészen a maga erejéből és a maga ötleteiből felállít egy kis szegkovácsműhelyt. Az általa készített szegeknek híre ment és végül már annyi megrendelést kapott másoktól, hogy kénytelen volt segédet felfogadni s most már késeket és hajtűket is gyártott. Üzeme pompásan felvirult és most már megengedhette magának a luxust, hogy egy szép napon hajóra üljön, átvitorlazzék Angliába s ott az egyik egyetemen jogot végezzen. 27 éves korára lerakja a vizsgáit, hazatér és mivel közben elment a kedve a kovácskodástól, házi nevelőnek áll be Georgia állam egy kis farmján Green asszonyt gyermekeihez. Persze, itt is minduntalan pepecsel a szerszámokkal s a környék asszonyait ellátja hajtűkkel, a tanyán pedig mindenféle kovácsmunkát elvégez.

Green asszonynál egy ízben társaság van együtt. A környék farmerei gyűlnek össze és beszélgetés közben szó kerül arra, milyen nehéz és lassu munka a gyapotot a magházakból kikaparni. A néger rabszolga, ha mégoly szorgalmas is, óránként legfeljebb egy font súlyú gyapotot tud megtisztítani. Erre valaki a társaságból közbeveti, hogy jó lenne, ha valaki ilyen gyapottisztogatógépet találna fel.

— No, ha valaki, akkor mr. Whitney tudna ilyen masinát összeeszkábálni — dobja oda az ötletet a ház asszonya. Whitney oldalát ettől fogva ugyancsak furta ez a gondolat, hiszen már angliai tartózkodása idején láthata, milyen nagy szerep vár a jövőben a növényi gyapotra. Fél év múlva csakugyan elkészül az első gyapottisztogatógép modellje. Elkezdzenek vele Greené tanyáján dolgozni és kiderül, hogy e gép segítségével egyetlen néger naponta 5000 font gyapotot tud a magházból kihámozni. Vagyis a gép annyi munkát végez, amennyinek az elvégzéséhez azelőtt 1000—1500 néger kellett.

Greené, úgy látszik, pletykás asszonyi természet lehetett, mert kikotyogta a környékiek előtt az új találmányt, mielőtt Whitney szabadalmat vett volna rá. A farmerek tömegbe verődve követelték Whitney műhelye előtt az új gép bemutatását és amikor Whitney ezt megtagadta, egy éjjel egyszerűen ellopták a modellt. Mielőtt Whitneynek még szabadalma lett volna, máris egy csomó gép dolgozott országszerte. Ilyen körülmények között persze nehéz volt a feltalálónak a szabadalmat megkapnia, de végül is 1794-ben Washington elnök aláírta a szabadalmi levelet.

Whitney mint élelmes amerikai, nyomban monopóliumot akart a szabadalmából csinálni és ezért egyesült egy Miller nevű emberrel olyan célból, hogy minél nagyobb tömegű nyers gyapotot vásárolnak fel s ezt aztán megtisztogatva fogják áruba bocsátani. A gyapotot csak fel tudták vásárolni, de annyi pénzük már nem volt, hogy ennek a tömegnek megfelelő számú gépet is el tudjanak készíteni s így óriási mennyiségű nyersanyagkészlet gyűlt fel a raktáraikban. Ez a készlet 1795-ben leégett. De még ennél is súlyosabb baj volt az, hogy a konkurrens cégek, amelyek még a szabadalomlevelével kelet előtt elkezdtek gyártani Whitney gépét, azt híresztelték, hogy Whitney gépei nem jók, mert a magot ugyan összezúzzák, de benne hagyják a gyapotban, amely ennél fogva nem tiszta s így csak nehezen értékesíthető. Két hosszú esztendeig tartó harc következett most, amelyben Whitney a bíróság előtt akarta az igazát bebizonyítani és egyúttal a farmereket tiltatni attól, hogy

másfajta, tehát az ő szabadalmát bitorló gépekkel dolgozzanak. Igen ám, de a bírák legnagyobb része rokonság vagy más érdek révén a farmerekhez állott közel, akik ki lettek volna szolgáltatva a Whitney-féle monopóliumnak, ha a bíróság mellette dönt. Így aztán az elsőfoku ítélet ellene szólt, a másodfoku ítélet kimondását pedig az eljáró bíró megsabotálta azzal, hogy nem jelent meg a tárgyalásokon. Whitney és Miller megunták a sok herce-hurcát és most azon iparkodtak, hogy eladják a szabadalmukat. Az adott helyzetre való tekintettel azonban nem igen akadt vevő, úgyhogy az egyik társ, Miller végül is belebetegedett a sok izgalomba, csalódásba és meghalt.

Whitney szívósabb fajta volt, tovább folytatta a pört a legfelsőbb fórumig, amely aztán 1807-ben, tizenöt évvel a találmány keletkezése után, ki is mondotta Whitney sza-

badalmának érvényességét. Most már eladhatta Whitney a szabadalmát, csak hogy a 90,000 dollár, amit érte Délkarolina államtól kapott, ráment az eddigi perköltségekre, másrészt pedig mire az ítéletet a szerencsétlen embernek kikézsítették, szabadalmának időtartama már csak mindössze két hónapra zsugorodott össze. Whitney erre való hivatkozással kérvényt intézett a Kongresszushoz, hogy hosszabbítsa meg a szabadalom lejártának terminusát, itt azonban megint az a baj volt, ami az alsóbbfoku bíróságoknál: a Kongresszus tagjainak nagyobb része farmer-érdekeltségű volt s ezért Whitney ellen döntött.

Keménykötésű ember lehetett ez a Whitney, mert még ez a döntés sem vette le a lábáról, hanem most már egészen más találmányon dolgozott: egy új puskatípust szerkesztett. Ezúttal azonban volt esze: messziről elkerülte a szabadalmi hivatalt és a bíróságokat, — nem vett ki a találmányára szabadalmat, hanem egyszerűen elkezdte gyártani a fegyvert. Am csinálja utána, aki tudja. Nem is tudták, úgyhogy Whitneynek végül is sikerült tisztességes vagyont gyűjtenie. Mint jómódu ember hunyt el 60 éves korában.

Semper Victor.

A csecsemő egészsége

Néhány jótanács fiatal anyáknak

A tisztaság a gyermek egészségének legfőbb óra. Sokszor halljuk ugyan azt a kijelentést idősebb hölgyektől, „hogy az én időmben nem csináltak annyi teketóriát a gyermekkel, mégis felneveltük őket”. Ez a kijelentés azonban csak részben fedi a valóságot. Felnevelték a gyerekeket, azokat a gyerekeket, akik elég erősek és szívósak voltak, hogy zsenge szervezetük felvégye a harcot a sok bajjal, betegséggel. Ha a statisztikát nézzük, láthatjuk, hogy sokkal kisebb a csecsemőhalálozások száma, mint negyvenötven évvel ezelőtt volt. Ez természetes folyamánya az orvostudomány, a kultúra és a technika fejlődésének.

Régen falun, de még kisvárosban is alig volt orvos. Ha a gyermek beteg volt, akkor a falubeli öregasszonyok adtak jó vagy rossz tanácsot a fiatal, tapasztalatlan anyának, aki reméltében minden tanácsot megfogadott, csak hogy gyermekét meggyógyítsa. Honnan tudhatta, hogy a tanácsok nem mindig vezetnek sikerre? Hiszen még az orvosok sem tudtak minden esetben segíteni, főképp azért, mert rendszerint az utolsó percben hívták a kis beteghez. A gyermek hiába sírt, az öregasszonyok azt mondták, hogy rossz, azért sír, csak amikor már makacs bélhurutot kapott vagy valami fertőző betegséget, akkor szaladtak az orvosért, de már késő volt...

Ma már ezek a lesújtó és elszomorító esetek egyre ritkábbak. A legtöbb fertőző gyermekbetegség ellen tudunk védekezni. Falun, kisvárosban nemcsak orvos áll a fiatal anyák rendelkezésére, hanem szakképzett gyermekgondozó nővérek is, akik tanáccsal, utbaigazítással látják el a hozzájuk fordulókat. A kis csecsemő gyenge szervezete sokkal fogékonyabb minden fertőzésre, mint a felnőtt ember szervezete. Kevesebb az ellenálló képessége és ezért fokozottabb mértékben kell vigyázni arra, nehogy fertőzés veszélye forogjon fenn. Nagyon sok fiatal asszony nem gondol arra, hogyha náthás vagy köhög, az gyermekének is ártalmas. Ilyenkor a gondos anya tiszta, fehér kendővel takarja le az arcát, hogy lehellete ne érje a csecsemőt. Kezét jól lemosa, ruhát vált és lehetőleg keveset van a gyermek közelében. A gyermekre egy ilyen lázas meghülés végzetes lehet, kis tüdeje, gyenge szive nehezen birkózik meg a betegséggel. De ha legyőzi is a betegséget, nagyon sokáig tart, amíg újra összeszedi magát és talán egész életére kihat a csecsemőkorban átszenvedett betegség.

Amerikában és Angliában, ahol a higiénia és a gyermekkultusz igen fejlett, nagyon óvatosan bánnak nemcsak a gyermekkel,

hanem a gyermekruhával is. A gyermekruhák mosása külön főző- és mosógépekkel történik, utána légmentesen elzárható edényekbe rakják a kimosott holmit és külön száritóhelyiségben szárítják ki. Vasalás után a kis ruhácskákat, fürdőlepedőket, pelenkákat és egyéb holmikat csillogó cellofánba csomagolják, hogy a levegőben lévő baktériumtól megóvják, s ezzel elejét vegyék annak, hogy a csecsemő a fehérműktől fertőződjék meg. A gyermekruhákkal foglalkozó mosónők és vasalónők főképp ruhában, fehér kesztyűben és száruk élé kötött kendőben végzik munkájukat, gondosan ügyelve arra, hogy még a lehelletük se éri a kisgyermek féltett holmijához.

De nemcsak a ruhára kell vigyázni, hanem a gyermek ételére is. Ha a gyermeket anyatejjel táplálják, akkor az anyának ügyelnie kell étrendjére. Nem szabad szeszes italt inni és nem szabad dohányozni. Kerülni kell az izgalmakat, nyugodt és kiegyensúlyozott életet kell élnie az anyának, hogy nyugodt, egészséges, jól fejlett legyen gyermeke. Ha nem anyatejjel táplálják a gyermeket, akkor sokkal óvatosabban kell kezelni a gyermek részére vásárolt tejet. A tejet mindig jég-szekrényben kell tartani. Az üvegeket, a dudlit fertőtleníteni kell, tisztán kimosni, ha a gyermek nem issza meg az egész tejet, ami az üvegben volt, akkor a maradékot öntsük ki. Még egyszer nem adjuk oda. Az állott tejtől, a piszkosan kezelt edényektől a gyermek bélhurutot kap, amelynek kezelése nagyon nagy gondosságot igényel. A hanyagul kezelt edény, az állott, romlott tej a kis gyermeknek és az anyának rengeteg szenvedést okoz.

Faszén vagontételben

erdélyi termelésből csépléshez, ipari célra, csomagolásra (vasalószén) minden mennyiségben szállít DONIGOLD JÓZSEFNÉ tüzelőanyag nagykereskedő, Budapest, Filatórigát állomás. Tel. 163—111.

A gyermeknek, hogy később kiegyensúlyozott és munkabíró ember legyen, nyugalomra és békés környezetre van szüksége. Minél kevesebbet bolygatjuk meg a gyermeket, annál jobban fejlődik, gyarapodik testileg és szellemileg. A gyermeket karóvinni nemcsak az anyának fárasztó és nehéz, hanem a gyermeknek is rossz, mert szokott, nyugodt fekvésében, ha már ülni tud, akkor az ülésében zavarjuk meg. Angliában szerkesztettek könnyű, kézben hordozható „gyermekkocsi” arra a célra, ha a gyermeket autóbusszon, autón, vagy vonaton viszik valahova. Ebben a könnyű „gyermekkocsiban”, kényelmesen ülhet vagy feket a baba és szülei sem fáradnak el a cipelésben.

Közgazdaság

Németország a termelés fokozásával nagy eredményeket ért el

A háborus élelmezési gazdálkodásnak talán legnehezebb problémája volt a zsiradék ellátása. Tudvalevőleg itt volt a legnagyobb hézag a szükséglet és a termelés között. A német mezőgazdaságnak sikerült ezt a hézagot a háboru olyamán a fejtelmes fokozásával kb. 30 százalékkal csökkenteni. Ennek a jelentőségét emelte ki Darré miniszter az 1941-re szóló gazdasági programbeszédében, mikor kimutatta, hogy a német heti adag 50 grammal nagyobb, mint az angol és most, a háboru második évében a heti adag 270 gramm, míg a világháboru második évében 120 gramm volt. Mindennél ekesebben bizonyítja ez a céludatos termelési tervzetnek fontosságát a mezőgazdaságban. Míg a világháboruban a munkás- és igahiánnyal küzdő mezőgazdaság minden átmenet nélkül teljes átállítást követelő feladatok elé lett állítva, addig a mai agrártermelést nem zavarják ilyen beavatkozások.

Négy vezető eszme szerint irányítják az egyes területeken a munka különösen megkivánt fokozását.

A mesterséges trágyázás által felfokozott terméseredmények fentartása csak úgy lehetséges, ha a gazda a legnagyobb gon-

dossággal vezeti elsősorban is az intenzív talajmunkálást és a trágyázást. A második elv szintén a többtermelést szolgálja és utal a szükséges vetőmag cserére. Így pl. a burgonyatermelés 1941-ben sokkal több legjobb minőségű vetőmaggal rendelkezik, mint az elmúlt évben. Ez nagyon fontos, mert harmadiknak követelik a káposok termelésének fokozását.

A mostani gazdasági évben minden igyekezet oda irányul, hogy a takarmánygazdálkodást emeljék. A tervszerű takarmánytermelésnek, különösen a közöttek művelésnek szól a negyedik parancs, mely lehetővé teszi. A néhol mutatózó vetőmag beszerzési nehézségek elhárítására ajánlják a gazdáknak, hogy gabona közé vessenek pillangós növényeket; a magvakat a cséplésnél szétválasztják, viszont a szalastakarmány mennyiségét megszorítják és föl-javítják.

Németországnak élelmezési függetlenségét biztosító törekvései mindenestre érdekesek és bámulatot keltenek. Hogy eredményesek is, mutatja az a tény, hogy az élelmiszeradagokat sehol sem kellett csökkenteni, sőt egyes adagokat még növelni is volt lehetőség. R. E.

Amerikának is közellátási gondjai vannak

Amerikában sem fenékiig tejjel az élet, mindannak ellenére, hogy a közhit szerint ott árubőség van. Hát ez a nagy árubőség legalább is minden vonatkozásban nem állapítható meg. Mert azzal szemben, hogy Amerika Angliát minden lehetővel ellátja, igen nagy áremelkedés, sőt egyenesen szükségesség támadt otthon számos cikkben.

Igy például igen nagy hiány mutatkozik gyógyszerárakban.

De nehéz az alapanyagok utánpótlása is. Így például nagyon hiányzik az ópium, amelyet főleg Jugoszláviából és Törökországból szereztek be. Most már csak Iránból kapható ez a fontos gyógyszeranyag.

Igen nagy gondot okoz a tej, sajt és tojás-utánpótlás is, mert ezekből igen nagy mennyiségeket kell küldeni nap-nap után Angliába és a különböző harc-terekre. A vaj ára pedig egyenesen iantasztikus magasságot ért el.

Ugyancsak nehézségek mutatkoznak a ruhaellátásban is. Rendkívül sok gyapjút

dolgoznak fel a hadsereg számára, s az elkövetkezendő szükség már annyira előre-veti árnyékát, hogy a polgári közönség már most, nyár küszöbén felvásárolta a kereskedőknél ugyyszólván az összes téli ruhaneműket. Más gyártási anyagok hiányát is nagyon megérzi a békegazdaság.

A fegyverkezés óriási kívánalmainak következtében igen nagy szükség mutatkozik antimon, higany, nikkel, cink és rézben.

Délamerikában viszont meg éppen ellenkező a helyzet bőség tapasztalható, hogy egyelőre még csak elképzelni sem lehet, hogy mikor lehet a feltorlódt árakat elhelyezni.

Kávé, cukor, hus, fa és mindenfajta gabonaneműek várnak ott vevőre, de hiába.

Igy megállapítható, hogy Amerikának már okoz a háboru, gondokat, amelyek egyre fokozódnak, súlyosodnak, s akkor sem fognak elmúlni, ha majd a háboru végeztével ismét megkezdődik a béketermelés, a normális békegazdaság.

Biztató kísérletek egy rézgálicpótlószerszerrel

Minden szőlősgazda tudja, hogy a háboru tovább folyása esetén szőlőgazdaságunk léte vagy nem léte függ attól, sikerül-e rézgálic-pótlószert találni?

Ötven év óta folynak a kísérletek, de eddig eredmény nélkül. Megpróbálták a rézet minden más fémrel helyettesíteni, azonban eddig csak a nikkelsók mutatók voltak a peronoszpóra elleni küzdelemben oly hatásosnak, mint a rézsók. Tudvalevőleg azonban a nikkellel még drágább és még ritkább fém, mint a réz. A cink- és aluminium-szulfátok kevésbé hatékonyak, drágák és a rézsók sokszorosát kell belőlük felhasználni, anélkül, hogy a rézszulfát gombaölő hatását csak megközelítőleg is elérnék.

Egy olasz tudós évek óta kísérletezik más, nem fém anyagokkal és hosszas kísérletezés után meglepő eredményeket ért el. Az általa feltalált permetezőszerszer sem-

miféle fém nem szükséges, hanem oly anyagokból lehet előállítani, amelyek minden európai országban bőven megtalálhatók.

Az olasz szőlészeti kísérleti állomások már az elmúlt évben foglalkoztak ezzel az anyaggal és az idei év folyamán a kísérletek az olasz királyság egész területén nagy arányban folynak. Serény személyem e kísérleteket már kezdetük óta figyeli. Áthatva ama tudattól, hogy mily óriási fontosságú ez a felfedezés az egész európai szőlőgazdaságra.

Né felejtjük el, hogy Európában ötmillió hektár szőlőterület fekszik, amelyben sokmilliárd aranypengő van investálva, amely szőlőterület körülbelül 20 millió embernek ad megélhetést és amely existenciák a rézgálic-hiány folytán a biztos pusztulásnak vannak kitéve.

Ugy hiszem egy szőlősgazdatársamnak

IRÓGÉPET olcsó propaganda árban árusítok. (Continental írógép már 200.— P-től, Hermes már 150.— P-től.) Kivánságra bemutatom.

Cirilbetűs gépet nagy árban becséreltem. Raktáron van: **OLYMPIA, ERIKA, RÉMTOR, KAPPEL, GROMA, HADA, URÁNIA, MERCEDES, TRIUMPH** stb. minden létező márkájú gép. Számoló-, sokszorosító-, címró- és könyvelőgépek, minden létező rendszerű raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Irógépi-állítás. Csere. Üzletszerzőket nagy kereseti lehetőséggel felveszek.

KISS ELEK

írógépvállalata, GYULA.

sem kell bővebben elmagyaráznom, hogy milyen katasztrófát jelentene számunkra az, ha a jövő évben rézgálic hiány folytán nem tudnák szőlőiket a peronoszpóra ellen megvédeni.

A múlt és az idei év folyamán nem kevesebb, mint négyszer voltam Olaszországban, hogy ottani barátaimmal a kísérleteket kövessem és ép most jövök onnét vissza. Nem akarok szőlősgazda-társaimnak semmiféle ígéretet tenni, mert a kísérletek elvégzésére és az anyag jóságának megállapítására kizárólag az egyes börttermelő országok hivatalos kísérleti állomásai, illetékesek és csak azt mondhatom, hogy ez év szeptemberéig tisztában leszünk azzal, hogy az új anyag be fogja-e váltani a hozzá fűzött reményeket vagy sem.

Szerény nézetem az, hogy be fog válni és hogy ezáltal a rézgálic kérdése meg lesz oldva. De végleges véleményt csakis az arra hivatott és illetékes hivatalos szakemberek adhatnak és fognak adni, ha majd teljes lelkiismeretességgel és szakavatottsággal elvégezték a vonatkozó kísérleteket. Csak azt az egyet szabad előre elárulnom, hogy a kísérletek nem csak Olaszországban folynak, ahol az új permetezőszert Itália egyik legnagyobb kémiai gyára gyártja már nagy arányokban és sokmillió vonatkozó prospektus ment el a szőlőbirtokosokhoz, hanem a többi nagy börttermelő ország szőlészeti kísérleti állomásai is kaptak már mintákat az anyagból kísérleti célkra.

Tekintettel arra, hogy egy egész új és szenzációs felfedezésről van szó, amely az összes eddigi teóriákat halomra dönti, magától értetődő, hogy az illetékes szakembereknek a legnagyobb körültekintéssel és elővigyázatossággal kell eljárniuk, nehogy hiru reményeket keltsenek fel a szőlősgazda-társadalomban.

Teleki Andor

Az iparügyi kormányzat az erdélyi kisiparosokért

Mint ismeretes, Varga József iparügyi miniszter a bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitel-akcióját kiterjesztette legutóbb a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekre is. A kölcsönök folyosítása már megkezdődött. Az érdeklődés olyan nagy, hogy előreláthatóan kevésnek bizonyul az az összeg, amelyet a kormány ebből a célból biztosított.

Párhuzamosan ezzel az akcióval intézkedett Varga József iparügyi miniszter, hogy az ország többi részén bevált gépsegélyező akcióban is részeltesse az erdélyi kisiparosságot. Ez az akció tudvalevően arra irányul, hogy a kellő tőkével nem iró kisiparosok is hozzájussanak olyan modern munkagépekhez, amelyek nélkül korszerű termelés nem képzelhető. A gyakorlat szerint a kisiparos által kért modern gépet az iparügyi minisztérium hozzájárulás alapon vásárolja meg s a gép rögtön a segélyezett kisiparos végleges tulajdonába megy át. A gépsegélyznél elsősorban azok az iparágak jönnek figyelembe amelyeknek készítményeit hazánkban egyáltalán nem, vagy nem elegendő mennyiségben állítják elő.

Színház

Óriási sikert aratott Kiss Ferenc Zomborban

A Szalay színtársulat vendégszereplésére hívta meg Kiss Ferencet. A nagy magyar művész vasárnap érkezett Zomborba Fülöp Katóval, a kolozsvári Nemzeti Színház tagjával, s este a Városi Színházban telt ház előtt, óriási siker mellett mutatta be Begovics: Ki a harmadik című drámáját.

A horvát író tulfütött, nagyszerűen megírt, modern darabja a férfi és a nő örök harcát mutatja be. A keret modern. A probléma nem új, de örök: A szívet mardosó, lelket tépő, zöldszemű szörny hálójában vonagló ember minden szenvedése, kétsége ott vergődött Kiss Ferencel a színpadon.

Az eltűnt, hadifogságba esett és elfelejtett férj nyolc évi távollét után hirtelen hazérkezik. Feleségét nem találta otthon, egyedül ül a szobában, amikor megszólal a telefon. Férfihang beszél, felesége iránt érdeklődik. Azután virágot küldenek. Levelet talál az asszony asztalán. Férfiak hódoló levelét, s a forró vágyakozás, a nyolc szenvedő évet beragyogó, a mindent megsejítő nagy szerelem hirtelen gyűlöletté változik. A féltékenység mardossa a férfi jelkét, beleharap, eltorzítja arcát, indulat szikráit gyújtja véreben.

A hazatérő asszony már nem a visszatért, hosszú szenvedés által megkínzott férjet találja szobájában, hanem az önmagával viaskodó embert, az érzelmeiben és hitében csalódott férfit, aki néha szenvedélylél, néha cinizmussal, hidegen, aztán forrón, vad hévvel támadja, kinozza, marcangolja az asszonyt, örök ellenségét és örök szerelmét.

Kiss Ferenc emberábrázolásának tökéletessége csodálatos. Ott szenvedett, ott remegett, vonaglott a színpadon a dráma. Lihegő valóság lett Begovics minden szava, magával ragadta a közönséget a művészi játék.

Az asszony állta a harcot, lépésről lépésre akarta megközelíteni a férfit, visszaszerezni újra meghódítani, eloszlatni kétségét. A játék tulfütött volt, tulzsufolt, minden pillanata új és nagyszerű élmény, minden mozdulata a két színésznek nagyszerű játéka mesteri alakítása.

A láz, a dráma, az izgalom az asszonyt is magával ragadja, felülkerekedik benne a szerelem érzése és a hiúság. Kirobban a kérdés:

Vajjon az asszony rendelkezhetik-e szabadon maga felett,

Ezt a kérdést, amely már oly régóta kísért, a darab sem oldotta meg. A házastársak nagy, véres, lihegő összecsapása halállal végződött. Az asszony nem akart hités uráé lenni, inkább megölte.

Kiss Ferencnek minden tekintetben méltó partnere volt Fülöp Kató. A darabot Orbok Attila ültette át magyar nyelvre nagyszerűen a vasárnapesti előadás élménye marad Zombor műpártoló közönségének.

Az előadást vitéz Bonczos Miklós áljamitkár is végignézte.

Amatőr-képek szakyszerű kidolgozása!

Filmek nagy raktárral

Stúdió KARCHER,

Zombor, Kossuth ucca 9.

Nagy sikert arattak a Szalay-színtársulat tagjai Bezdánban. A Zomborban vendég szereplő Szalay színtársulat tagjai vasárnap este a bezdáni Nagy Sándor féle vendéglőben műsoros estét rendeztek. A szereplők nagy sikert arattak. Minden számot lelkes taps kísért. Különösen Takács Margit és Sütő István énekszámai hódították meg a közönséget. Szalay Gyula és Tihanyi Mari-ka táncszámokkal arattak sikert. Szabó Ibo-lya, Soós Lajos és Varga József szerepeltek még.

SPORT

Kikapott Apatinban a Zombori TK ASE-Zombori TK 9:2 (3:2)

Hazatérés Bajnokság, játékvezető Rudics. Az apatini csapat könnyű győzelmet aratott a zomboriak felett. Az első félidőben egyenlő erő küzdöttek. A szünet után már nem bírta az iramot a zombori csapat Góllövő: Szujer (3) Pucs (2), Dreszner (2) Weisz (2) Mócs és Szoniczky.

—o:—

Zombori rudugró kitűnő eredménye Budapesten. A BBTE atlétikai versenyének második napja is kitűnően sikerült. A rudugrók között indult, mint azt jelentettük már, Lénert, a Zombori SE tagja is. A zombori atléta az elsők között végzett és kiharcolta a második helyet 360 méterrel. A távolugrásban, versenyen kívül 668 métert ugrott Lénert.

A Rapid lett a német bajnok A német országos labdarugó bajnokság döntőjét a stuttgarti Reinhardt vezette. Győzött a bécsi Rapid. Féldőben még a Schalke 0:4 vezetett 2:0-ra szünet után azonban a Rapid felülkerekedett, végeredményben 4:3 arányban győzött.

Szeged-Haladás 3:0 (0:0) Nemzeti Bajnokság. Játékvezető Patroczy. A Szeged megeredemelten nyerte meg a mérkőzést. Két gól a játékvezető tévedéséből született meg. Góllövők: Mester, Kalmár és Kisuczky. A mérkőzést Szombathelyen játszották le, mintegy 1500 néző előtt.

Szolnok-Kispest 7:1 (3:0) Játékvezető Danó. Szolnokon találkozott a két csapat. A hazai játékosok nagy fölényben voltak. Az első félidőben három gól esett, a Kispest nem jutott soha ellenfele kapujáig. A szünet után ismét Szolnok fölény alakult ki. Góllövők: Buza (4) Kolláth (2), Korom és Olajkár II.

Ferencváros-Gamma 4:4 (2:0) Az Ulői úti pályán játszott a két csapat. A Fradi könnyelmű volt, nem vette komolyan a mérkőzést. Ellenfele ezzel szemben lelkesen, szívvel lélekkel belefeküdt a küzdelembe és ezzel magyarázható a döntetlen eredmény. A játék csak a végén volt elfogadható és sportszerű. A mérkőzést Lantos vezette, hatezer néző előtt. Góllövők: Sárosi III. Finta, Csikós, Gyetvai (2) Ádám és Tol- di (2).

WMFC DIMAVAG 3:2 (1:1) Játékvezető Tihaméry. Csepelen, háromezer néző előtt küzdöttek meg a bajnoki pontokért a két csapat erősen felkészült játékosai. A WMFC csak hajszállal volt jobb.

Elektromos-BSzKRT 4:3 (3:2) Az Elektromos fölényben volt és könnyen győzött.

SaLBTC-Törekvés 2:1 (1:1) A salgotarjáni csapat csak tizenegyesrel tudott győzni.

Nagyvárad AC-Ujpest 3:0 (2:0) A nagyváradai csapat minden tekintetben jobb volt, mint ellenfele. Góllövők: Spielmann (2) és Haláti. Vezette Kovács II.

HAZATÉRÉS BAJNOKSÁG SZABADKA:

Magyarkanizsai AC-Délvidéki KSE 5:0 (2:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Sztojánovics. Jó játékkal biztosan győzött a MAC. Góllövők: Farkas (3), Szabó (2).

Zentai AK-Törekvés 5:0 (3:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Sztojánovics. A Törekvés tulkevényen játszott Tóthot és Kovácsot a játékvezető kiállította. Góllövők: Juhász (2), Kiss (2), Bicskei

SzAK-SzTK 1:1 (1:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Krammer. Igazságos eredmény. Góllövők: Bogdán, ill. Andrásovics.

SzVAK-MTE 12:0 (6:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Metz. Macska-egér harc. Góllövők: Kopcsák (7), Moronitzky (2), Balázs I. Balázs II. Kecskés.

BÁCSFEKETEHEGY:

Obecsei Bocskai-BSE 9:2 (7:1) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Tamás. Góllövők: Rejyin (4), Tihanyi (2), Bukovits, Milovánov, Pál (öngól), ill. Pál, Tarkó. Az eredmény túlzott. A BSE kapusa feltűnő gyengén védett.

UJVIDÉK:

Duna SC-Temerin TC 1:0 (1:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Rudics. A szerencsesebb csapat győzött. Góllövők: Pálffy.

Pétróci SC-Ujvidéki Törekvés 4:1 (4:0) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Danis. Góllövők: Benkó II. Serveni, Struchár, Benkó I. illetve: Herdy.

Ujvidéki Vasutas AK-Bácsföldvári AK 3:2 (2:1) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Schanner dr. A BAK győzelmet érdemelt volna. Góllövők: Augustin I. (3), ill. Popovics, Feisthammel.

UFC-UAC 2:1 (1:1) Hazatérés Bajnokság. Vezette: Neverkja. A második félidőben mutatott játéka alapján megérdemelten nyert az UFC. Góllövők: Szabylár, Erdős, ill. Johanovics.

UAC ifj.-Ujvidéki Levente 6:0 (3:0)

ASZTALITENISZ

Szabadkai TTC-Piaristák 9:0.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódokhoz válasz bélével melléklendő.

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE! A martonosi volt „Jugo” paprikamalmot átvettem és üzemen tovább vezetem. Szegedi mintára örülünk, s paprikánkat a legolcsóbb napi árban hozzuk forgalomba. Tegyen egy próbarendelést! „Délvidéki Paprikamalom”, Martonos.

Tulajdonos: Kovács István.

Jóházból való, 16 év-nél idősebb fiút hentesinasnak felveszek. Szabó Jenő hentes, Zombor, Zöldkert ucca. a-158-f

Tűzharcosoknak. Elveszett világháborus kitüntetések, tartalékos tiszti kinevezések, valamint sebesülések és hadifogság idejének igazolásához szükséges adatokat a Rendelési Közlönyök és Háborus Veszteségi laistromok alapján való kutatásomat vállalom. (Válaszbélyeg.) Megkeresések küldendők: **IRO-DAKOZPONT,** Budapest, V., Szent István krt. 18. a-163

Nagy üzlethelyiség raktárral, padlással, pincével, azonnal kiadó. Megtekinthető bármikor Zombor, Kórnovics utca 3 szám alatt. a-171

Bőrruhagyár

férfi és női vadász és motoros bőrruhák, bőrkabátok festése és javítása vízhatlanító anyaggal

Szeged, Sajka utca 14.

Házvezetőnőnek kerestetik egyedülálló nő, ki magányos, nyugodt orvos háztartását vezetne. Bővebbet: Zombor, Géza utca 31. sz. házban. a-169-f

Hentes és mészáros-berendezés eladó. Érdeklődni: Zombor, Erzsébet tér 10 sz. alatt. a-168-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felélős szerkesztő **Muhí János**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén